

Petőfi-pályázat

7.c, 8.c, 9.a osztályok

Téma: A görög mitológia

Felhasználható irodalom:

Tankönyv

Középiskolai Történelmi Atlasz – az ókori Hellászra vonatkozó térképek

Trencsényi Waldapfel Imre: Görög regék és mondák (könyvtárban megtalálható) ebből az alábbi történetek elolvasását ajánljuk:

- 1. Az istenek születése**
- 2. Prométheusz**
- 3. Héraklész**
- 4. Az Argonauták**
- 5. Thészeusz**
- 6. Parisz ítélete**
- 7. Odüsszeusz kalandjai**
- 8. Midasz király**

Tanulmányozzátok át a névmutatót a könyv végén!

1. Ki adhatta fel az alábbi hirdetést?

1. „Hosszú hajóútra készülsz? Szeretnél szerencsésen célba érni? Mutass be áldozatot nekem, és a viharok elkerülnek. Jelige: Szigony”
2. „Magánnyomozót keresek, aki a nap 24 órájában figyelne a férjemet és beszámolna róla, kikkel találkozik, főleg a hölgyismerőseiről. Jelige: Féltékenység”
3. „Eltévedtél? Nem találsz a kiutat? Akkor számodra én vagyok a megoldás. Bármikor kölcsönadok egy gombolyag fonalat. Jelige: Labirintus”
4. „Gyors hajót bérelnék hosszú távra társaimnak és magamnak. Utunk nehéznek ígérkezik, a hajónak ki kell bírnia a viharokat és a tengeri szörnyek támadásait. Célunk haza jutni bármi áron. Jelige: Ithaka”
5. „Harcba indulok apám ellen, hogy beteljesítsek egy jóslatot. Bármilyen segítséget elfogadok, főleg ha isteni eredetű. Jelige: Villámlás”
6. „Meg kell küzdened egy sárkánnyal? Segíthetek egy altató varázsitallal, cserébe csak azt kérem, hogy vegyél feleségül! Jelige: Aranygyapjú”
7. „Szépségverseny zsűri elnököt keres nagy tapasztalattal. A jutalomban megegyezünk. Trójai herceg előnyben. Jelige: Aranyalma”
8. „Felajánlom képességeimet bármelyik királynak, ha le kell győzni egy szörnyet. Krétán már nagy tapasztalatokat szereztem a minotaurusz legyőzésével. Jelige: Athén királya”
9. „Kíváncsi vagy mások titkaira? Nem mersz felnyitni egy lezárt edényt vagy dobozt? Én segítek neked! Jelige: Minden bajok forrása”
10. „Bármilyen nehéz feladatot elvállalok, az erőm határtalan. A mérgezett nyílvezzőimmal halálos sebet ejtek bárkin. Jelige: 12 próba”
11. „Útban Kholkisz felé egy folyóban elvesztettem az egyik sarumt. A következő utazásomhoz szükségem van a lábbelimre. A becsületes megtalálónak jutalmat adok. Jelige: Argonauta”
12. „Jutalmat adok annak, aki hírt hoz évek óta távollevő férjemről. Kérőim zaklatnak, és várják, hogy valamelyiküknek igent mondjak. Jelige: Hű feleség”
13. „Jótékonyági koncertet tartunk, amelyen fellép a világhírű lantművész. Jelige: Babérfa”
14. „Megszabadulnék különleges képességemtől, amely megakadályoz az evésben és az ivásban. Már megbántam a kérésemet, amelyet Dionüszosz teljesített. Jelige: Ne érints meg!”
15. „Szüreti bál lesz a hétvégén, ahová mindenkit meghívok. A legjobb borokat magam válogattam segítőimmel. A jó hangulat garantált. Jelige: Szatírok”
16. „Szeretnétek finomabb ételeket enni, a hidegben megmelegedni? Segíthetek nektek. Lehozom a tüzet az Olümposzról. Jelige: Titán”

2) Írjátok le, hogy a megadott kulcsszavakból melyik történetre ismertek rá!

1. történet:

hét ifjú és hét szűz – Égei-tenger – fekete vitorla – labirintus – vendégjog – argonauta

2. története:

Kalüpszó - leleményes – phaiákok országa – Héliosz tehenei – Szkülla

3. történet:

Hellé – két „Bolygó szikla” – sárkányfogak – Médeia – aranygyapjú

4. történet:

Szilénosz - kívánság – gazdagság – Pán – számárfül

5. történet:

esküvő – ajándék – Erisz istennő – szépség – aranyalma

5/

3) Mely mitológiai lényekre ismersz rá?

Félig ember, félig ló alakú lények:

Harcos asszony nép:

Egyszemű óriások:

Félistenek, haláluk után a Boldogok Szigetein laknak:

Szárnyas kutyák, Zeusz parancsára vagy felfalják áldozatukat, vagy bepiszkítják annak életét:

Kutyafejű, szárnyas szörnyek:

Emberevő óriások:

Lányarcú, madártestű lények, akik varázsos énekükkel a hajósokat a halálba csalják:

Hegyek, vizek, fák tündérei:

Dionüszosz félig ember, félig kecske alakú kísérői:

Mesebeli törpe nép, a rege szerint évente háborút viselnek a darvakkal:

Őrjöngők, Dionüszoszt kísérő elragadtatott asszonyok:

Kígyólábú óriások, Gaia fiai:

Uranosz és Gaia fiai (pl. Prométheusz)

14/

4) Melyik a kakukktojás? Indokold a válaszodat!

Baliosz – Pegaszosz – Amaltheia – Xanthosz

Niké – Püthia – Métisz – Erisz

Aiaré – Ógügié – Trinakié – Hippukréne

Antigoné – Pallasz Athéné – Perszephoné – Aphrodité

Apollón – Arész – Adonisz – Artemisz

Akherón – Léthé – Sztüx – Helikón

Hermész – Héphaisztosz – Démétér – Dionüszosz

Epeiosz – Laokoón – Priamosz – Minósz

Szküllá – Szphinx – Minótaurusz – Odüsszeusz

Cassandra – Pandora – Heléné – Gaia

10/

5) Hogyan ért véget a földi életük?

Aigeusz:

Ikarosz:

Minótaurusz:

Laokoón:

Akhilleusz:

Püthón:

Héraklész:

Daphné:

Tüphón:

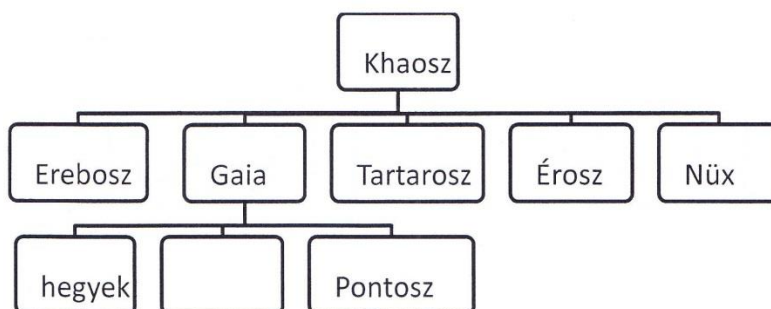
Hellé:

6) Az istenek családfája (14 pont)

Írd be a megfelelő helyre az istenek neveit!

Az istenek családfája

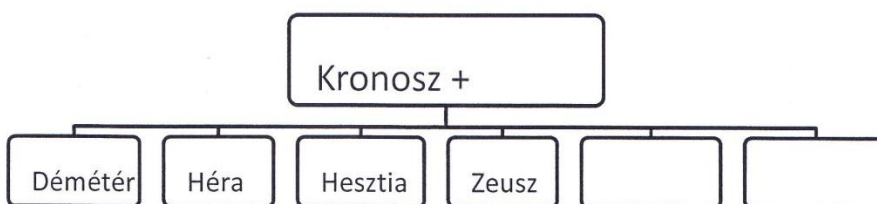
1. táblázat

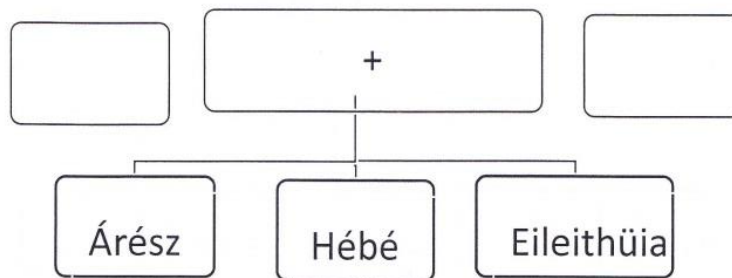
2. táblázat

3. táblázat

4. táblázat

5. táblázat

Helyezd el az alábbi mitológiai szereplőket a fenti tábláatokban!

1. Aphrodité
2. Gaia
3. Uránosz
4. Rhea
5. Héra
6. küklpszok
7. Apollón
8. Heraklész
9. Pallas Athéné
10. Hephaisztosz
11. Hermész
12. Hádész
13. Poszeidon
14. Zeusz

14 pont

7) Az útleírás és a térkép segítségével töltsd ki a táblázatot! (20 pont)

A napfény és a hűsítő tenger kutatása közben, szinte észre sem veszi, de a történelem középpontjába csöppen. Ez a hajóút egyre csak távolabb és távolabb ringatja a múlt tengerén, miközben felejthetetlen emlékekkel gazdagodik. Az út lehetőséget ad a görög héroszok világának megismerésére.

Hajó neve: Mitológia, amely az Olimposz társaság lenyűgöző, harmonikus stílusú új zászlóshajója. A zene ihlette színes fedélzetbelsőket hangjegyek díszítik, melyek meghatározzák a fedélzeten uralkodó hangulatot. Hajó szolgáltatásai: 5 étterem, 13 bár, 4 medence, ebből 2 elhúzható tetővel, és 1 vízciszszdával, futópálya, Samsara Spa (6 000 nm Wellness központ 2 szinten, edzőteremmel, Thalasso medencével, szaunával, gőzfürdővel, szoláriummal. Színház 3 szinten, kaszinó, diszkó, internetezési lehetőség, könyvtár, videojátékok, gyermek medence, Grand Prix szimulátor, hatalmas kivetítő a medencéknél.

Hajóadatok:

Sebesség: 21,5 csomó

Súly: 114.470 tonna

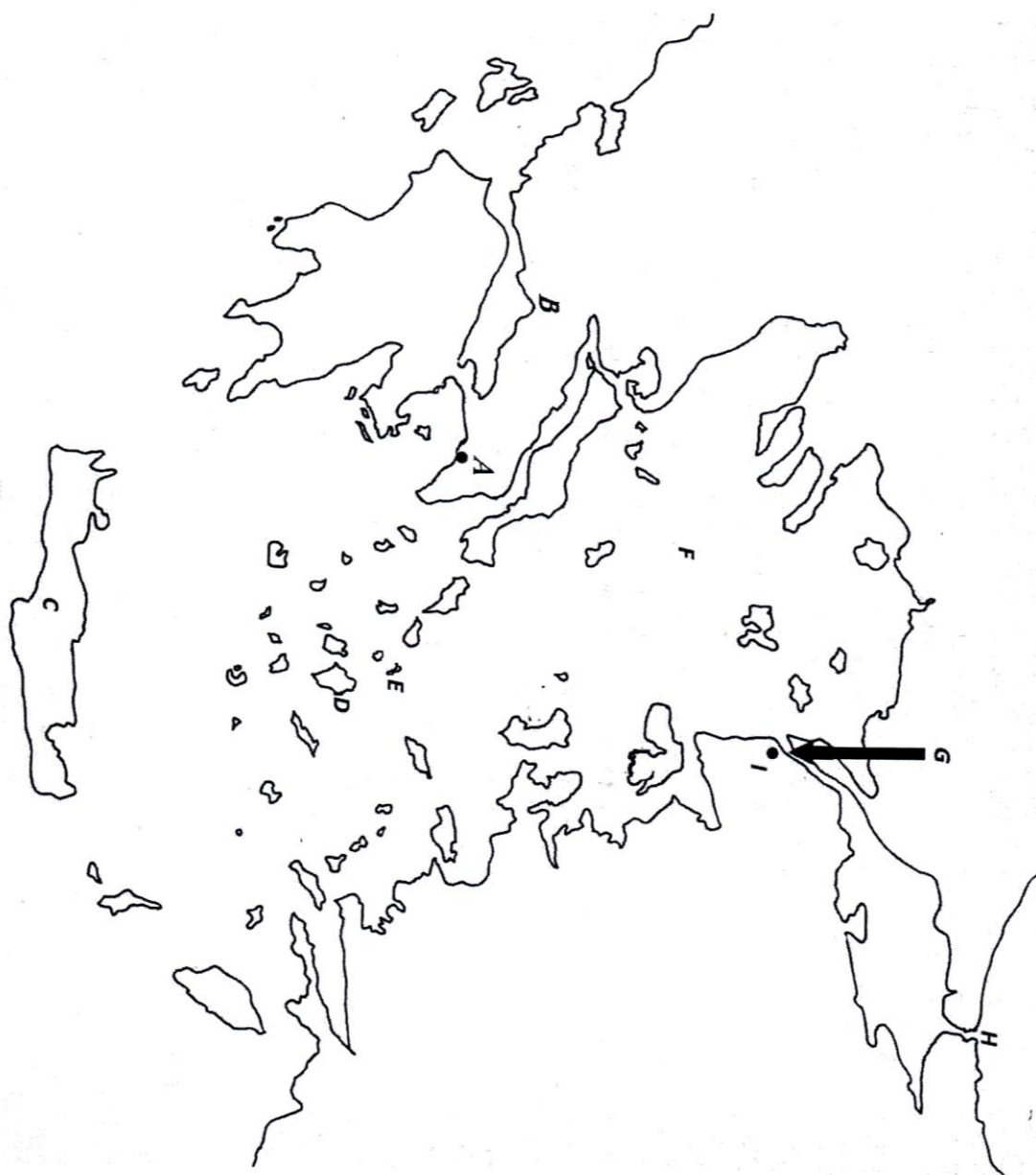
Hossz: kb. 290 m

Utas kapacitás: 1465 fő

ÚTVONAL(egy korábbi utas élménybeszámolója alapján):

Kalandos utazásunkat Kutaiszi városában kezdtük, amely annak a hegynek¹ a lábánál fekszik, ahol Prométheusz leláncolva szenvedett. Grúzia második legnagyobb városa az ókori Kolkhisz királyság fővárosa volt, ahol az aranygyapjút őrizték. A városból a Rioni folyón egy kisebb hajóval leereszkedünk a Fekete-tenger partjáiig, ahol Poti kikötőjében végre felszállhatunk a luxushajókra. Több napos gyönyörű utazással szeltük át a Fekete-tenger tükörsima vizét. Éjszaka keltünk át a csodálatosanivilágított Boğaziçi Köprüsü – híd (Törökország) alatt, amely két földrészt kapcsol össze és ókori hőseink „tehenátkelőnek”, „ökörgázlóknak”² nevezték. Másnap reggel ismét egy tengerszoroson³ keltünk át, ahol egy vízbe vetett virágkoszorúval emlékeztünk meg egy tragikus balesetben elhunyt kislányra. De nem volt időnk sokáig a gondolatainkba merülni, mert a szorosból kiérve eléink tárult Aigeusz, szigetekkel telehintett varázslatos tengere⁴. De hajónk kürtje jelezte, hogy kikötünk. Parisz városának⁵ romjai között sétálgatva egy pusztulást hozó szerelem történetét idéztük fel. Majd egy könnyű ebéd után ismét a tengerre szálltunk és egyenesen Minotaurusz lakhelye⁶ felé vettük az irányt. Az éjszakai pihenés után hajnalban keltem és a hajókorlátnak dőlve bámultam az egyre nagyobb hullámokat fodrozó vizet és a jobbra előttünk kirajzolódó sziget⁷ körvonalait, ahol Apollón és Atreisz született. Kapitányunk rosszat sejtve figyelte a növekvő hullámokat és a vén tengeri medve szimata nem csalt, mert fél óra múlva már valóban óriási vihar tombolt körülöttünk. Jobbnak láttuk, ha kikötünk a legközelebbi szigeten⁸. Ott, ahol annak idején Thészeusz partra tette és elhagyta az alvó Ariadnét. Az égi háború amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is múlt és folytathattuk utunkat Minosz király birodalma⁹ felé. A konosszosi palota több ezer év után is színekben pompázó falfestményeit megcsodálva újra vízre szálltunk és meg sem álltunk Thészeusz városának¹⁰ kikötőjéig. Két felejthetetlen napot töltöttünk itt, a hellén építőművészet remekei között, kár, hogy már nem láthattuk Pheidiasz várost védő hatalmas szobrát. Hajónk lassan araszolt a korinthuszi-csatorna szűk falai között, de legénységünk tapasztalatának köszönhetően minden gond nélkül érkezünk meg a görögség leghíresebb jóshelyéhez, ahol, ha a jövőbe nem is tekinthettünk, de a történelmi múltat felidézhattuk. A hajó ifjabb utasai a nap további részét hegymászással töltötték. Apollón, közel 2500 méteres szent hegyét, a „Kasztaliai-nimfák”, azaz a Múzsák lakhelyét¹¹ hódíthatták meg. Leszállt az este, amire fáradtan visszaértünk a hajókra. Utunk utolsó hetét a napozásnak és a fürdőzésnek szenteltük: kalandozásunk nem is érhetett volna szebb helyen véget, mint a fenséges Kérkira (Korfu)- szigeten, amelynek a neve a helyiek szerint a mitikus Kerkürától származik, akit Poszeidón, a tenger istene ragadtott magával és hozott a szigetre.

A fenti élménybeszámoló és a térkép segítségével töltsd ki a táblázatot!

a szövegben szereplő számok	a számoknak megfelelő helyszínek	a helyszíneknek megfelelő térképi betűk
1		nem található meg a térképen
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		

20 pont